

RAPORT ROCZNY 2019/2020

Instytut Edukacji Ekonomicznej im. Ludwiga von Misesa

Słowo wstępu

Drogi Przyjacielu Instytut Misesa,

W swojej wydanej w latach 70. książce 'Law, Legislation and Liberty' F.A. Hayek przestrzegał:

„Sytuacje Kryzysowe” zawsze były pretekstem, pod którym erozji ulegały gwaranta naszej wolności – a gdy zostaną już zawieszane, nie jest trudnym dla kogoś, kto objął te nadzwyczajne uprawnienia, upewnić się, że kryzys będzie trwał.

Te słowa Hayeka – samego z resztą ozdrowieńca z pandemii grypy hiszpanki – w dobie pandemii SARS-CoV-2 i będących jej skutkiem załamania gospodarczego, rządowych lockdownów, bezprecedensowych interwencji banków centralnych oraz protestów ulicznych pozostają aktualne. Co gorsza, także wśród opinii publicznej nie brak jest głosów, że klasycznie liberalny model zawiódł, a złożoność obecnego kryzysu miała pokazać, że tylko wszechwładne państwo może zapewnić bezpieczeństwo nam i naszym bliskim. Bez względu na cenę, jaką przyjdzie nam za to zapłacić.

Jestem przekonany, że danie odporu tym, którzy uważają, iż jedyna droga do uniknięcia kryzysu wiedzie poprzez centralizację, rozbudowę wydatków socjalnych i możliwość nieograniczonego zadłużania państwa, nigdy nie było ważniejsze niż teraz. Na szczęście najlepsze narzędzia teoretyczne od dawna są już w naszych rękach, pozostaje tylko przełożyć je na rozwiązania dla obecnych problemów – i tym właśnie zajmowaliśmy się w mijającym roku.

Obecna sytuacja dla każdego z nas stwarza unikalne trudności. Tym bardziej warto szukać źródeł inspiracji, których w Instytucie Misesa w tym roku nie brakowało. W tym roku liczba zaangażowanych

w nasze działania osób osiągnęła rekordowe poziomy. Nasze wydawnictwo i strona mises.pl były kolejne rekordy. Nasze nowe projekty zdążyły już osiągnąć ogromne sukcesy.

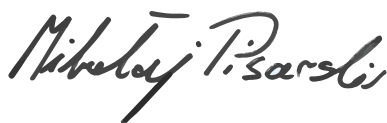
Na stronach tego raportu znajdziesz przypomnienie najważniejszych działań, które zrealizowaliśmy od września 2019 roku. Szczególną uwagę poświęciliśmy tym, które odnoszą się do obecnej sytuacji regulacyjno-epidemicznej.

Oczywiście nic z rzeczy, o których przeczytasz na stronach tego raportu, nie byłoby możliwe bez hojności naszych darczyńców, za którą jestem ogromnie wdzięczny. Instytut Misesa pozostaje jedną z nielicznych organizacji, które konsekwentnie odmawiają uzależnienia się od środków publicznych. Uważamy, że niezależność i swoboda w głoszeniu prawdy, nawet gdy ta może być dla kogoś niewygodna, są tego warte.

Tę niezależność pozwala nam utrzymać właśnie Twoje wsparcie dla realizacji misji Instytutu Misesa, a dzięki niemu razem już dziś mamy realny wpływ na życie i sposób myślenia tysięcy Polaków.

Dziękuję Ci za Twoją pracę na rzecz wolności i już nie mogę doczekać się dnia, w którym znów będziemy mogli spotkać się na jednym z wydarzeń czy konferencji, które zorganizujemy poza internetem.

Do zobaczenia!

Mikołaj Pisarski

Prezes Zarządu

Spis treści

- 04 Dlaczego tworzymy Instytut Misesa?
- 05 Patron
- 06 Liczby
- 07 Wydawnictwo
- 09 Mises.pl
- 10 EKONOMIA+
Edukujemy polityków!
- 11 Seminaria zaawansowane
- 12 Zbiórka na wydanie I tomu
biografii Ludwiga von Misesa
- 13 Kampania 1%
- 14 Szkoła Ekonomiczna
- 15 Zjazd Austriacki
- 17 Kampanie z darmowymi
e-bookami
- 18 Podkast „Ludzkie gadanie”
- 19 Petycja w sprawie upamiętnienia
Carla Mengera w Nowym Sączu
- 20 Dzień wolności sektora prywatnego
- 21 Instytut Misesa w mediach
- 23 Zespół
- 24 Finanse
- 25 Podsumowanie

Dlaczego tworzymy Instytut Misesa?

Żyjemy wizją świata, w którym społeczeństwo się bogaci, ubóstwo zanika, a innowacje poprawiają standard życia. Chcemy żyć w świecie, w którym doceniana jest rola twórców dobrobytu, a negatywnie ocenia się jego umyślnych i przypadkowych wrogów.

Uważamy, że aby świat dążył ku temu ideałowi, potrzebne jest powszechne zrozumienie roli idei w życiu gospodarczym, a szczególnie idei pokojowej współpracy i wymiany handlowej. Dlatego naszą misją uczyniliśmy promowanie wiedzy ekonomicznej.

Staramy się osiągnąć ten cel na dwa sposoby:

1. Tworzymy pomniki wiedzy - książki, artykuły, nagrania audio i wideo - z których mogą czerpać wszyscy poszukujący wiedzy o lepszej przyszłości.

2. Kształcimy elitę polskich ekonomistów - naukowców i popularyzatorów.

Hipermerytoryczność

Uważamy, że podstawowym orężem w walce o lepsze jutro, jest skutecznie komunikowana prawda o roli przedsiębiorczości w życiu gospodarczym i ukrytych kosztach biurokracji i interwencji państwa. Dlatego też skupiamy się na komunikowaniu prawd ponadczasowych i dogłębnie zbadanych. Jeśli w formie stosujemy czasem zabiegi retoryczne odwołujące się do emocji, to tylko służebnie wobec celów merytorycznych. One pozostają podstawą naszej misji.

Apolityczność

Głęboko wierzymy w słowo Lorda Actona o władzy i jej potencjale do korumpowania nawet dobrych ludzi. Dlatego staramy się unikać polityki, zarówno w działaniu, jak i w tym, jak jesteśmy odbierani. Nie wiążemy naszych nadziei na zmianę społeczną z żadną opcją polityczną.

Depersonalizacja przekazu

Zawsze odnosimy się do idei. Gdy pojawia się nowy pomysł na uregulowanie rynku pracy, nie interesują nas personalia pomysłodawców, historia ich rodziny czy życie osobiste. Unikamy sporów personalnych, a z przeciwnikami i sojusznikami chcemy „różnić się pięknie i mocno”, by nie zamykać drogi do przyszłej współpracy tam, gdzie nasze cele będą się zbiegały.

Wydajność

Mając świadomość ogromu stojącego przed nami wyzwania, chcemy wkładać pracę tam, gdzie będzie dawała efekty przez lata. Stąd skupienie na pomnikach wiedzy - one zostaną, nawet gdy my przeminiemy. By pomniki mogły powstawać, potrzebujemy doskonale wykształconych twórców, a dla ich upowszechnienia - rzeczników idei. Dlatego inwestujemy zarówno w dzieła permanentne, jak i w proces odnajdywania i kształcenia talentów, które będą z nami wspólnie pracować przy dalszej realizacji naszej misji.

Cierpliwość

Zmiany społeczne to proces na lata. Nie oczekujemy, że przeforsowanie pojedynczej ustawy znacząco zmieni nasz dobrobyt. Dlatego nasza praca skupia się na projektach długofalowych.

Nie oznacza to, że nie ma ona doraźnych skutków. Głęboko wierzymy, że już teraz nasi wychowankowie mogą i zmieniają klimat dotyczący przedsiębiorców czy regulacji. Niczym rozłożony na lata turniej przeciągania liny, nie możemy odpuszczać walki o umysły i serca ludzi, bo przewaga przesunie się w stronę przeciwników naszych idei. Parafrazując wybitnego popularyzatora ekonomii, Frederica Bastiata - budujemy długofalowe zmiany, jednocześnie ciesząc się zarówno z tych sukcesów, które widać, jak i tych, których nie widać.

Patron

Zarówno nasza wizja, misja, jak i wartości inspirowane są postacią Ludwiga von Misesa, najważniejszego w naszej ocenie ekonomisty dwudziestego wieku. Wybitny umysł Misesa przez lata skupiał się nad dogłębnym poznaniem prawd rządzących ludzkim działaniem. Zwany „Ostatnim rycerzem liberalizmu”, Mises zawsze odnosił się do idei, nie do ludzi; nie wiązał się z partiami politycznymi; cierpliwie pracował nad swoimi dziełami nawet wtedy, gdy los był przeciwko niemu.

Ludwig von Mises (1881-1973) urodził się we Lwowie, a staranną edukację odebrał w cesarskim Wiedniu. Pochodził z rodziny świeckich żydów – zasłużonych m.in. dla rozwoju austriackiej kolei. Jego brat, Richard, został znanym matematykiem – rozwinął zwłaszcza rachunek prawdopodobieństwa. Ludwig początkowo interesował się prawem i historią, jednak w 1903 roku do jego rąk trafił egzemplarz książki *Zasady ekonomii* Carla Mengera. Elegancja i logika wywodu Mengera sprawiły, że kolejne 70 lat życia Mises poświęcił rozwijaniu ekonomii.

Kolejne lata życia Misesa to kolejne ważne publikacje ekonomiczne. Cztery najważniejsze dzieła w jego dorobku to: **Teoria pieniądza i kredytu** (1912), **Socjalizm** (1922), **Ludzkie działanie** (1949) i **Teoria a historia** (1957). Dzięki tym książkom wiemy m.in., że cykle koniunkturalne to nie naturalna przypadłość kapitalizmu, ale skutek politycznych manipulacji stopą procentową przez banki centralne. Mises wyjaśnił także, dlaczego socjalizm – pozbawiony kalkulacji ekonomicznej – nie może działać jako system gospodarczy, nawet jeśli wszyscy mieszkańcy socjalistycznego kraju byłiby aniołami bez skazy.

Warunki, w jakich Mises tworzył swoje dzieła, były dalekie od komfortowych. Podczas I wojny światowej Mises walczył na froncie w armii austriackiej. W okresie międzywojennym, gdy naziści przygotowywali się do przejęcia władzy w Austrii, zmuszony był opuścić Wiedeń i przenieść się do Szwajcarii. Podczas II wojny światowej udało mu się z żoną uciec przez Francję do Stanów Zjednoczonych, gdzie osiadł do końca życia.

Chociaż w Stanach Zjednoczonych nie zyskał uznania w środowisku akademickim, to stał się aktywnym obrońcą wolności gospodarczej poprzez wygłaszanie licznych wykładów i publikację książek skierowanych do szerszej publiczności. Udało mu się także stworzyć grupę uczniów, którzy przekazali następnym pokoleniom jego dorobek i stworzyli podwaliny pod obecnie obserwowany rozwój austriackiej szkoły ekonomii. W Stanach Zjednoczonych prężnie działa Ludwig von Mises Institute, do którego założenia przyczynił się najzdolniejszy uczeń Misesa – Murray Rothbard. Austriacka szkoła ekonomii rozwija się także w licznych ośrodkach akademickich – jak George Mason University w Stanach Zjednoczonych, Universidad Rey Juan Carlos w Madrycie czy CEVRO w Pradze. Intelktualni spadkobiercy Misesa wydają dziś własne czasopiśma naukowe, organizują konferencje czy działają w licznych wolnorynkowych organizacjach na całym świecie.

Ludwig von Mises

(1881-1973)

Mises.pl

112
nowych tekstów

1
nowy ebook

6895
pobrań ebooków

381 304
odślon

32 000
odślon miesięcznie

1 391
nowych „followersów”
(wzrost o **112%** r/r)

2 631
obserwujących

370 641
zasięg tweetów

Wydawnictwo

2
nowe tytuły

9284
sprzedanych egzemplarzy

Kluby Austriackiej Szkoły Ekonomii

22
spotkania
(do marca 2020 - wprowadzenia obostrzeń pandemicznych)

1 917
nowych „lajków”
(wzrost o **58%** r/r)

21 984
polubień

1 980 244
łączy organiczny zasięg
naszych postów

2 506
nowych subskrybentów
(wzrost o **57%** r/r)

6 924
subskrybentów

52 000
godzin oglądaliście
nasze filmy

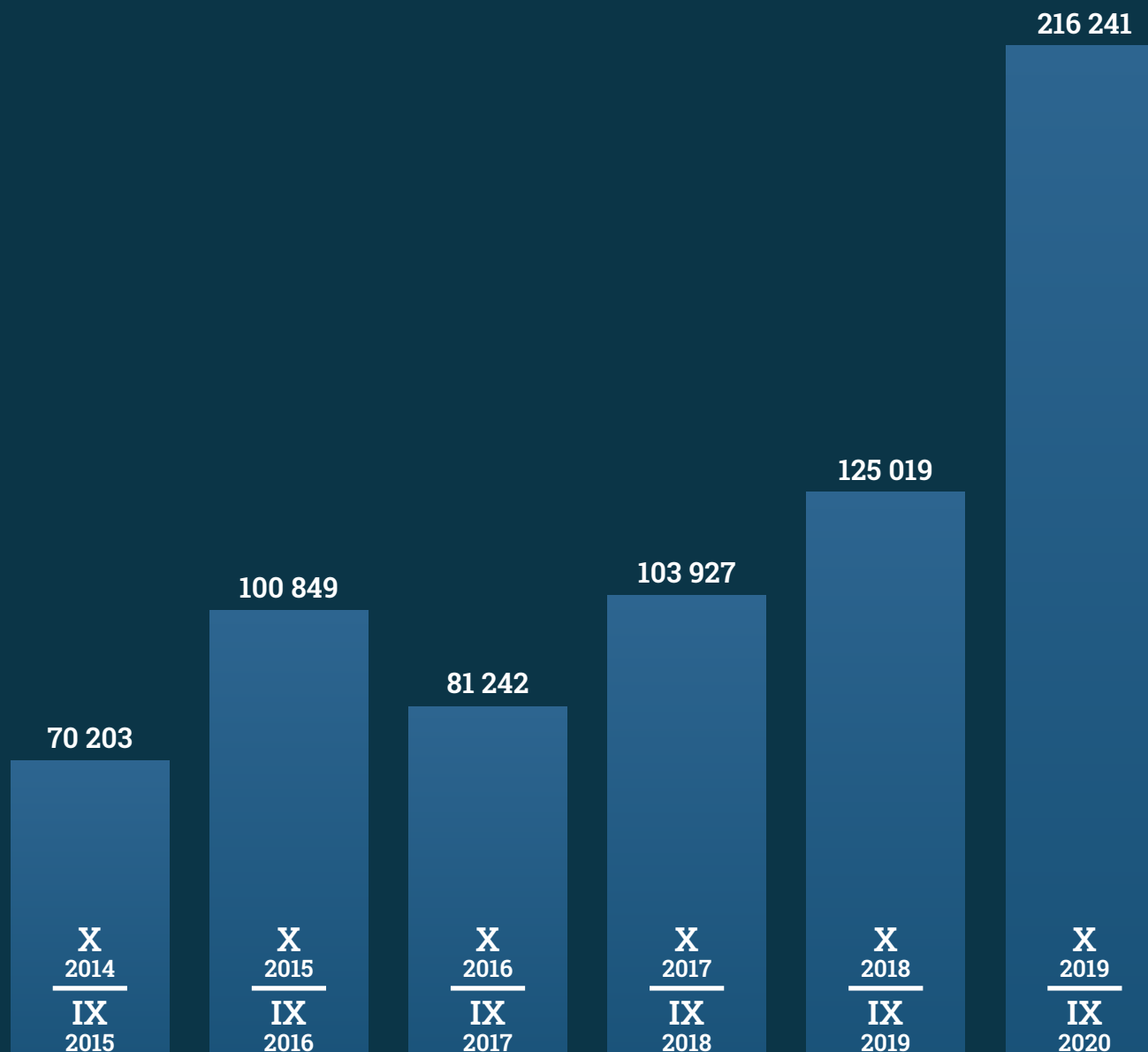
84 500
wyświetleń
naszych filmów

Wydawnictwo

Rok 2019/2020 był rekordowy dla naszego wydawnictwa. Przychody wydawnictwa po raz pierwszy w naszej historii przekroczyły dwieście tysięcy złotych. Wzrost przychodów względem roku ubiegłego wyniósł ponad 70%. Równie szybko rosła liczba sprzedanych przez nas książek – do czytelników trafiło ponad dziewięć tysięcy egzemplarzy naszych publikacji (papierowych, elektronicznych lub dźwiękowych). Jeszcze nigdy pozycje wydawane przez Instytut nie były tak popularne. Jednocześnie widzimy, że nasze książki mają bardzo długi żywot – sprzedają się dobrze nawet 10 lat po wydaniu. Staramy się na bieżąco dodrukowywać brakujące tytuły, tak żeby prawie cała nasza oferta była dostępna dla czytelników.

Przychody wydawnictwa

Wydawnictwo

W roku 2019/2020 Instytut wydał dwie nowe książki:

Ludzkie działanie

Ludwig von Mises

wersja audio

czyta Tomasz Agencki

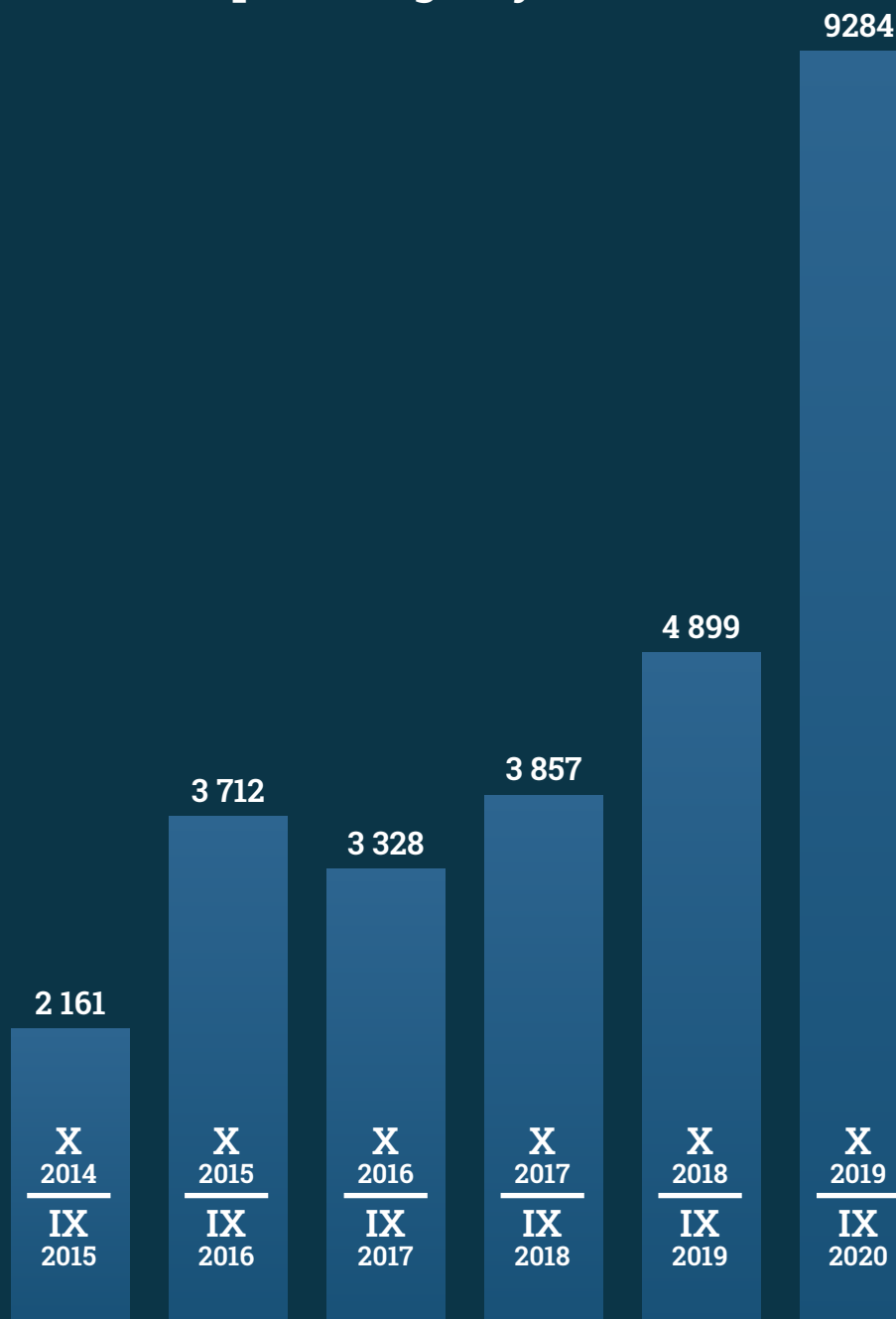

Bliznięta Tuttle i potwór z Wyspy Jekylla

Connor Boyack

– kolejna pozycja dla najmłodszych czytelników, tym razem przybliżająca kwestię roli pieniądza i wprowadzająca w tematykę inflacji.

Liczba sprzedanych książek w poszczególnych latach

Portal mises.pl to największy zbiór tekstów ekonomicznych w polskim Internecie, publikujemy także artykuły z innych dziedzin – zwłaszcza filozofii polityki. W minionym roku zwiększyliśmy nasze zasoby o **112 nowych artykułów**.

Jak zwykle publikowaliśmy prace o różnym stopniu trudności – były to tłumaczenia tekstów popularnonaukowych, artykułów z czasopism naukowych, a także komentarze na temat bieżących wydarzeń.

Szczególnie intensywnie pracowaliśmy w marcu i kwietniu komentujących sytuację ekonomiczną powstałą w wyniku pandemii. Zdarzało się, że publikowaliśmy wtedy nawet dwa komentarze ekonomiczne dziennie.

W minionym roku na portalu mises.pl największą popularnością cieszył się tekst **Arkadiusza Sieronia** „Czy pandemia COVID-19 spowoduje zapaść globalnej gospodarki?”, a dalej: „Dopiero 22 lipca przypada w 2020 r. dzień wolności sektora prywatnego” **Mateusza Benedyka**, opublikowany u nas jeszcze w 2012 r. „Co to jest faszyzm?” **Llewellyna H. Rockwella**, następnie „Dlaczego południowokoreańska opieka zdrowotna radzi sobie lepiej z COVID-19 niż włoska?” **Matthew Tanousa** i kolejny tekst **Arkadiusza Sieronia** „Czy lęk przed koronawirusem to błąd poznawczy?”.

Spory ruch zanotowała też Internetowa Biblioteka Ekonomiczna. W omawianym okresie rozszerzyliśmy ją o książkę „Kapitalizm, socjalizm i prawa własności” **Mateusza Machaja**. Łącznie pobrano z niej **6895 ebooków**.

Autor	Tytuł	Liczba odsłon
Arkadiusz Sieroń	„Czy pandemia COVID-19 spowoduje zapaść globalnej gospodarki?”	10899
Mateusz Benedyk	„Dopiero 22 lipca przypada w 2020 r. dzień wolności sektora prywatnego”	5749
Llewellyn H. Rockwell, Jr.	„Co to jest faszyzm?” (2012)	5593
Matthew Tanous	„Dlaczego południowokoreańska opieka zdrowotna radzi sobie lepiej z COVID-19 niż włoska?”	5164
Arkadiusz Sieroń	„Czy lęk przed koronawirusem to błąd poznawczy?”	4122

Paweł Kot

Dyrektor ds. Operacyjnych,
Redaktor Naczelny mises.pl

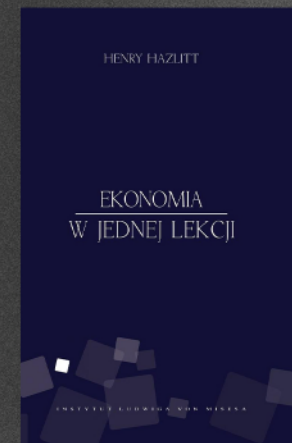
EKONOMIA+ Edukujemy polityków!

W 2019 r. przebiliśmy próg 10 000 sprzedanych egzemplarzy książki „**Ekonomia w jednej lekcji**” Henry’ego Hazlitta. Jak pisze autor we wstępie, książka „ma ukazać, iż wiele pomysłów, które dziś uchodzą za wspaniałe, postępowe i nowoczesne, to w gruncie rzeczy nawrót starych błędów”. Wykład poprawnej ekonomii Hazlitt przedstawia w tytułowej „lekcji”, która zawiera się w jednym zdaniu kilkustronicowego pierwszego rozdziału. Pozostałe rozdziały to omówienie podstawowej lekcji na przykładach z życia. Książka miała kilkanaście wydań w Stanach Zjednoczonych (o łącznym nakładzie ponad **1 mln egzemplarzy**) oraz liczne tłumaczenia. Żelazna logika i przystępny język sprawiają, że lektura „**Ekonomii w jednej lekcji**” daje wyjątkową satysfakcję intelektualną zarówno ekonomistom, jak i czytelnikom, którzy dopiero zaczynają się interesować ekonomią.

W związku z tym postanowiliśmy by książka trafiła także do osób sprawujących władzę w naszym kraju: parlamentarzystów, urzędników centralnych i samorządowych z nadzieją, że po jej lekturze przynajmniej część z nich zacznie dostrzegać daleko-siężne skutki swoich decyzji. Osoby odpowiedzialne za stanowienia prawa miały świadomość, że oprócz tego co widać, jest też to czego nie widać – czyli poważne gospodarcze oraz społeczne konsekwencje interwencjonizmu, wysokich, skomplikowanych podatków i rozdawnictwa...

Prawie **200 Sympatyków** Instytutu Misesa wsparło projekt kwotą **32 865 złotych**. Dzięki ich hojności, decydenci otrzymają wolnorynkową paczkę składającą się z książki Hazlitta i autorskiego raportu „**Dziesięć rynkowych rozwiązań, które wyprowadzą Polskę z kryzysu**” przygotowanego przez ekonomistów Instytutu Misesa: Mateusza Benedyka i Arkadiusza Sieronia.

Dziękujemy za wsparcie wszystkim Darczyńcom!

Seminaria zaawansowane

W grudniu 2019 r. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego odbył się cykl Seminariów Zaawansowanych. Ideą tych spotkań jest dyskusja nad bardziej zaawansowanymi zagadnieniami ekonomicznymi oraz poszerzanie wiedzy ich uczestników. Takie spotkania sprzyjają również integracji środowiska ekonomistów, którzy w swoich badaniach opierają się na dorobku austriackiej szkoły ekonomii.

Podczas spotkania odbyło się pięć seminariów, w których uczestniczyło kilkanaście osób, w tym: wykładowcy oraz stali współpracownicy Instytutu Misesa, ekonomiści z innych jednostek propagujący w swoich pracach szkołę austriacką oraz absolwenci poprzednich edycji Szkoły Ekonomicznej. Dyskusje obejmowały głównie autorskie teksty uczestników poświęcone takim zagadnieniom jak: wpływ banków centralnych na wysokość stóp procentowych; koncepcja człowieka gospodarującego w ujęciu Ludwiga von Misesa; rynek leków w USA czy problematyka deprecjacji kursu franka szwajcarskiego w latach 2011-2015.

Zakres poruszanych tematów był więc bardzo szeroki, co jest dobrym prognostykiem dla przyszłego rozwoju szkoły austriackiej w Polsce oraz dowodzi, że cieszy się ona coraz większym zainteresowaniem.

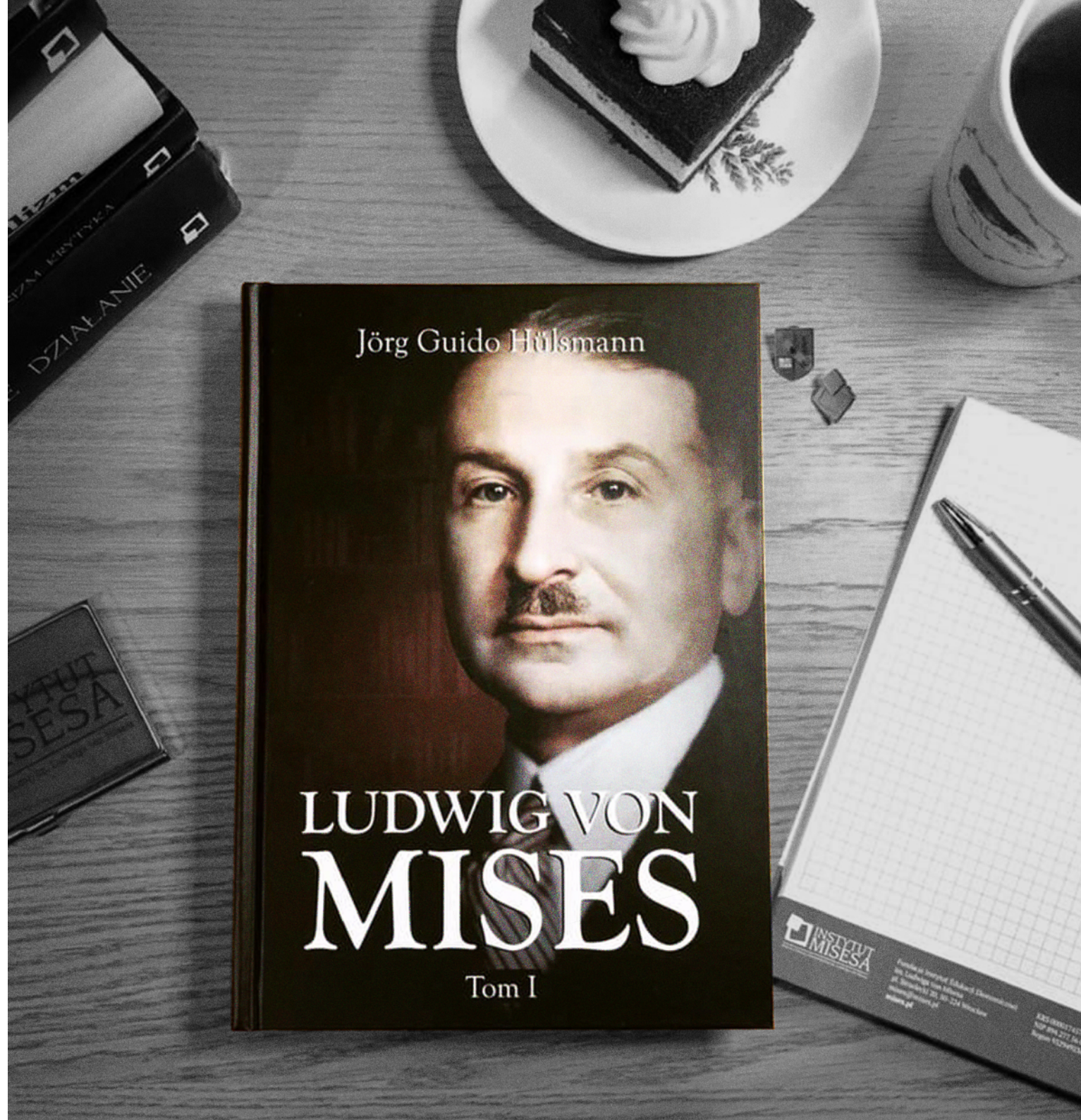
Zbiórka na wydanie I tomu biografii Ludwiga von Misesa

W lutym zakończyliśmy zbiórkę środków na wydanie wybitnej książki. Udało nam się zebrać aż **35 989,55 zł** złotych! Wydanie biografii Ludwiga von Misesa to kolejny ważny krok w popularyzacji austriackiej szkoły ekonomii w Polsce.

Dzięki hojności prawie **150 Darczyńców**, I tom biografii największego ekonomisty XX wieku jest już dostępny w języku polskim.

Głównym mecenasem wydania został pan Bartosz Baranowski.

Dziękujemy wszystkim, którzy wsparli wydanie książki!

Kampania 1%

Ponad 120 tysięcy z polskich podatków zostanie przeznaczony na edukację ekonomiczną!

Dokładnie **126 864,40zł** – taką właśnie kwotę podatnicy powierzyli w 2020 roku Instytutowi Misesa zamiast oddać ją państwu. **To rekordowa suma!** Pomimo niecodziennych okoliczności (wiosenna fala epidemii koronawirusa, zmiany w zasadach składania rozliczenia podatkowego i przekazywania 1%) udało się zebrać ponad 20% więcej i tym samym pobić zeszłoroczny rekord. Serdecznie dziękujemy za zaufanie!

1% jest ważnym elementem budżetu Instytutu Misesa. Środki, które zapewnia, wspierają realizację większości naszych projektów, ale przede wszystkim stanowią solidną podstawę do planowania działań na kolejny rok.

Obserwowana w ostatnich latach tendencja wzrostowa zwiększa nasze możliwości i pozwala rozwijać działalność Instytutu Misesa. Jednocześnie świadczy o wzroście zrozumienia Polaków dla konieczności popularyzacji edukacji ekonomicznej. Kwota uzyskiwana przez Instytut Misesa z 1% rośnie szybciej niż średnia dla wszystkich organizacji pożytku publicznego. To wielki sukces!

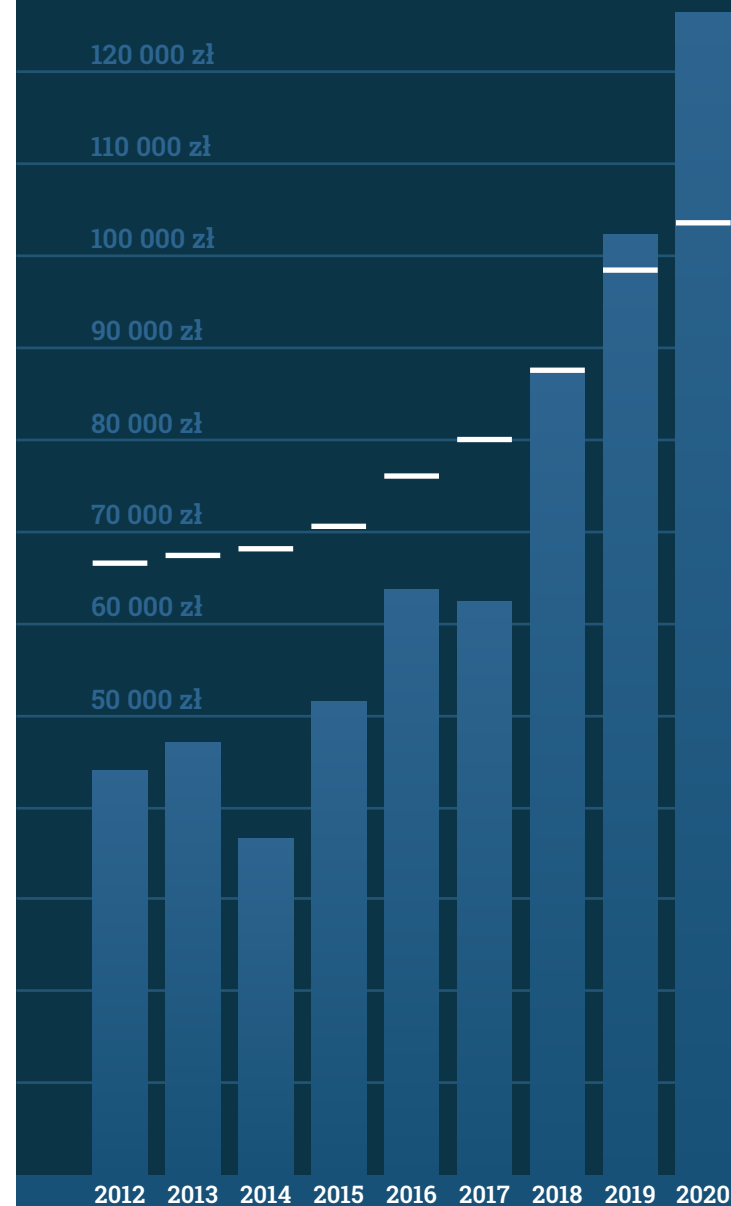
Świadomość coraz większego zrozumienia, jakie znajduje przekaz Instytutu Misesa wśród polskich podatników, jest źródłem motywacji do kontynuowania naszej pracy. Jednocześnie wiemy, że wciąż jest bardzo duży potencjał do rozwoju.

Wśród wszystkich podatników dzielących wyznawane przez nas wartości, z pewnością wciąż jest bardzo wielu, którzy mogliby przekazać 1%, gdyby wiedzieli o takiej możliwości. Właśnie do nich zamierzamy dotrzeć w kolejnym roku. Już teraz prosimy wszystkich naszych sympatyków o przekazywanie **numeru KRS: 0000174572** rodzinie i znajomym.

Kwota zebrana przez Instytut Misesa na tle średniej OPP

■ Instytut Misesa
■ Średnia OPP

Szkoła Ekonomiczna

Pomimo epidemicznych trudności udało nam się przeprowadzić Szkołę Ekonomiczną. Na 16-20 września 2020 r. zaprosiliśmy 30 uczestniczek i uczestników do Sulejowa. 22 osoby uczestniczyły w Szkole po raz pierwszy. Wysłuchały 15 wykładów, wzięły udział w dwóch seminariach i mogły zadawać pytania uczestnikom panelu dyskusyjnego. Zestaw wykładów nie zmienia się znacznie rok do roku, ale za każdym razem wprowadzamy drobne innowacje. Tym razem nowością były wykłady o roli giełdy w gospodarce i o ekonomii behawioralnej.

8 osób uczestniczyło w Szkole po raz drugi. Te osoby brały udział w 5 zaawansowanych seminariach, które odbywały się równoległe do niektórych wykładów. Na każde seminarium musiały przeczytać specjalistyczne teksty ekonomiczne, które były podstawą do dyskusji. Prowadzący seminaria w tym roku byli w wyjątkowo dobrej pozycji, bo nie musieli specjalnie prowokować dyskusji i zachęcać do wypowiedzi – uczestniczki i uczestnicy byli świetnie przygotowani i chętnie brali udział w rozmowie.

Wszyscy mogli wziąć udział w egzaminie ustnym kończącym Szkołę. Ostatecznie zdecydowało się na to 21 osób. Po raz pierwszy w historii Szkoły wszyscy biorący udział zdali egzamin, z czego 11 osób z wyróżnieniem. Najlepsi uczestnicy zmierzyli się w finale, z którego zwycięsko wyszedł **Dawid Kamiński**. Drugie miejsce zajął **Olgięrd Dziedzic**, a trzecie **Patryk Kuropatwiński**. Zdobywcy trzech pierwszych zostali nagrodzeni m.in. voucherami do sklepu Instytutu Misesa.

Z racji epidemii zaprosiliśmy do udziału w Szkole

niedużo osób niż zwykle. Postaraliśmy się to nieco wynagrodzić innym chętnym, prezentując bezpośrednią transmisję z trzech wykładów. Ponadto wykłady ze Szkoły pojawiają się na naszym kanale na YouTube.

Organizacja i poszczególne punkty programu zostały wysoko ocenione przez osoby biorące udział w Szkole. Po raz kolejny okazało się, że bezpośredni kontakt i możliwość swobodnej rozmowy z wykładowcami o problemach ekonomicznych jest wśród uczestniczek i uczestników Szkoły szalenie wysoko cenionym dobrem. Mamy nadzieję, że w kolejnym roku będziemy mogli powiększyć grono zaproszone na to wydarzenie.

Zjazd Austriacki

VII Zjazd Austriacki i Weekend Kapitalizmu w 2019 roku odbyły się razem! Tegoroczna konferencja to ponad 200 uczestników i kilkunastu prelegentów z Polski i zagranicy na parkiecie Giełdy Papierów Wartościowych.

Zjazd Austriacki to największa w Polsce cykliczna konferencja poświęcona austriackiej szkole ekonomii. Weekend Kapitalizmu to organizowane od kilku lat wydarzenie manifestujące sympatię wobec kapitalizmu. W tym roku połączyliśmy siły i zorganizowaliśmy największą w Polsce konferencję zwolenników wolnego rynku.

W pierwszym dniu konferencji, poświęconym austriackiej szkole ekonomii, skupiliśmy się na najważniejszym dziele tego nurtu, **„Ludzkiem działaniu”** autorstwa Ludwiga von Misesa. Nie mogło być inaczej – w 2019 roku przypadała 70. rocznica jego wydania! Konferencję otworzył wykład dra Jakuba Bożydara Wiśniewskiego opisujący wpływ opus magnum Ludwiga von Misesa na rozwój zarówno szkoły austriackiej, jak i całej myśli ekonomicznej. W bardziej osobistych wystąpieniach na pytanie **„Jak Ludzkie działanie zmieniło moje życie?”** starali się odpowiedzieć: dr Jacek Gniadek SVD, kapłan katolicki, misjonarz i doktor teologii moralnej, Jan Maria Fijor, przedsiębiorca, wydawca i publicysta, Mateusz Benedyk, ekonomista i historyk, dyrektor generalny w Instytucie Misesa, Joanna Kruk, stypendystka amerykańskiego Mises Institute. Zjazd Austriacki zaszczycili również goście z zagranicy: dr Yaron Brook w wykładzie **„In defence of financial markets”** przedstawił znaczenie rynków

kapitałowych, a dr Karl Friedrich Israel z Uniwersytetu w Lipsku w wykładzie **„Misesian business cycle theory”** mówił o znaczeniu misesowskiego ujęcia cyklu koniunkturalnego.

W ramach debaty **„Kość (nie)zgody”** prof. Robert Gwiazdowski dyskutował z Mateuszem Benedykem. Dyskutanci rozmawiali o teorii wartości, propozycjach reformy systemu podatkowego i perspektywach reformy systemu emerytalnego. Rozmowę moderował Jacek Spindel z Fundacji Wolności i Przedsiębiorczości. Druga debata zestawiała austriackie spojrzenie na politykę monetarną ze zdobywającą popularność nowoczesną teorią monetarną (ang. Modern Monetary Theory – MMT). Dr Michał Gamrot poprowadził rozmowę dra Arkadiusza Sieronia, członka zarządu IM i autora docenianej książki **„Efekt Cantilliona”**, z sympatyzującym z MMT drem Pawłem Umińskim.

W czasie przerwy obiadowej chętni mogli wziąć udział w warsztatach prowadzonych przez Tomasza Agenckiego, Marka Tatałę, Mateusza Błaszczyka oraz Mikołaja Pisarskiego, prezesa naszego Instytutu. W programie Zjazdu znalazł się też czas na integrację – pierwszy dzień zakończyliśmy afterparty w Świetlicy Wolności.

Zjazd Austriacki

Niedziela miała już mniej akademicki charakter. Marek Zemsta z radia Kontestacja opowiedział o akcji „Oddaję 500+”, której jest organizatorem. Dr Cezary Błaszczuk przekonywał, że lewica też może być wolnorynkowa. Poznaliśmy odpowiednik Banksy'ego w wersji libertariańskiej – Freemarket Simpson to artysta, który stara się dotrzeć za pomocą sztuki z wartościami bliskimi naszej konferencji do osób nie zainteresowanych polityką oraz ekonomią. Na przykładzie Mai Chroboczek, która opowiadała o branży escape roomów, zobaczyliśmy jak ingerencje organów państwa mogą niszczyć

przedsiębiorczość. Wykład „**Green Capitalism: How property rights protect the environment**” profesora Hannesa Hólmsteinna Gissurarsona pokazał jak kapitalizm i wolny rynek, wbrew często spotykanym opiniom, przyczynia się do ochrony środowiska. Z kolei Petter Strupp przedstawił zastosowanie austriackiej szkoły ekonomii w prowadzeniu firmy. W takim miejscu jak GPW nie mogło też zabraknąć tematów związanych z inwestowaniem. Tu głos zabrali sami praktycy, między innymi Rafał Zaorski z Trading Jam Session, który mówił o roli spekulacji w kapitalizmie i gospodarce wolnorynkowej.

Na koniec Weekend Kapitalizmu i Zjazdu Austriackiego poznaliśmy laureatów nagrody Atlasa. Nagrodę Atlasa Biznesu otrzymał **Arkadiusz Regiec**, CEO Beesfund. Miło nam poinformować, że tegorocznym laureatem Atlasa Idei został dr hab. **Mateusz Machaj**, założyciel Instytutu Misesa.

Kampanie z darmowymi e-bookami

W ubiegłym roku udostępniliśmy e-booka „**Kapitalizm, socjalizm i prawa własności**” autorstwa założyciela Instytutu Misesa, dra hab. Mateusza Machaja. Można było ją pobrać bezpłatnie ze strony dolacz.mises.pl. Udostępniliśmy książkę w trzech formatach, odpowiednich dla każdego rodzaju czytników. Akcja jest częścią projektu „**Internetowa Biblioteka Ekonomiczna**”, w ramach której udostępniamy kolejne wartościowe dzieła z naszej bazy.

„**Kapitalizm, socjalizm i prawa własności**” ukazał się nakładem wydawnictwa Instytutu Misesa w 2014 r. Jest to próba uchwycenia, na czym w istocie polega różnica między kapitalizmem a socjalizmem. Autor, Mateusz Machaj, dokonuje przeglądu różnych stanowisk wobec takich zagadnień jak funkcja wiedzy w gospodarce, geneza i rola pieniądza, znaczenie przedsiębiorcy w gospodarce, a przede wszystkim prawo własności. W końcowych akapitach przedstawia zwięzłą, błyskotliwą interpretację najnowszych wydarzeń w gospodarce Polski i świata.

Podkast "Ludzkie gadanie"

Od marca 2020 r. Instytut publikuje regularnie podkast „Ludzkie gadanie. Podkast o ekonomii i wolności”. Gospodarz programu – Mateusz Benedyk – zaprasza ekspertki i ekspertów związanych z Instytutem, żeby porozmawiać z nimi o gospodarce i społeczeństwie. Czasami rozmowy dotyczą bieżących wydarzeń – np. polityki pieniężnej Narodowego Banku Polskiego – a czasami zahaczają o kwestie bardziej teoretyczne (jeden z podkastów poświęcono np. krytyce nowoczesnej teorii monetarnej). Podkasty publikujemy na naszym kanale na YouTube oraz na najpopularniejszych platformach podkastowych (Spotify, Google Podcast, Apple Podcast itp.). Do końca września 2020 r. udało nam się nadać 12 odcinków „Ludzkiego gadania”.

The screenshot shows the Anchor.fm interface for the podcast 'Ludzkie gadanie. Podkast o ekonomii i wolności'. At the top left is the Anchor logo with 'by Spotify'. A button in the top right says 'Make your own podcast for free'. The main header features the podcast title in large white letters on a dark blue background, with 'By Instytut Misesa' below it. A description follows: 'Podkast Instytutu Misesa. Mateusz Benedyk dyskutuje z zaproszonymi gośćmi o ekonomii, polityce gospodarczej i wolnościowej filozofii.' Below the description are two buttons: 'Listen on Spotify' and 'Message'. A social media bar with icons for Facebook, YouTube, Instagram, and a link icon is positioned below. A 'WHERE TO LISTEN' section displays various platform icons. At the bottom, a list of episodes is visible, with the first one titled '#17 Hans-Hermann Hoppe polemicznie i krytycznie'.

Przejdź do
anchor.fm

Petycja w sprawie upamiętnienia Carla Mengera w Nowym Sączu

Jako Instytut Misesa wraz z sądeckimi aktywistami: Krzysztofem Rzońcą i Karolem Kołatem, podjęliśmy działania, by 100 lat po śmierci i 150 lat po napisaniu „Zasad ekonomii” Carl Menger, założyciel austriackiej szkoły ekonomii, został upamiętniony w swoim rodzinnym Nowym Sączu. Akcję rozpoczęliśmy 3 sierpnia 2020 r. od stworzenia internetowej petycji skierowanej do Prezydenta Miasta Nowy Sącz Ludomira Handzla i Przewodniczącej Rady Miasta Iwony Mularczyk. Pod internetową petycją podpisało się blisko 1000 osób.

Jeszcze we wrześniu Prezes Instytutu Misesa Mikołaj Pisarski oraz lokalni koordynatorzy akcji spotkali się z Prezydentem Nowego Sącza. Spotkanie to zaowocowało podpisaniem przez obie strony listu intencyjnego w sprawie upamiętnienia życia i dokonań Carla Mengera.

Dzień wolności sektora prywatnego

Od 2019 roku Instytut podaje swoje prognozy dotyczące Dnia Wolności Sektora Prywatnego. Wskaźnik ten ma pokazywać rzeczywiste obciążenia sektora prywatnego wydatkami publicznymi. Im na późniejszy dzień w ciągu roku przypada Dzień Wolności Sektora Prywatnego, tym większe obciążenia prywatnych producentów i pracowników. Nasz wskaźnik ma dwie przewagi nad konkurencyjnymi miarami wielkości państwa. Po pierwsze, z wydatków publicznych usuwamy te, które są księgową fikcją (np. podatki państwowych urzędników czy emerytów). Po drugie, wielkość wydatków publicznych przyrównujemy do prywatnego PKB – dzięki temu nie musimy rozstrzygać, na ile wydatki publiczne przekładają się na wzrost/spadek dobrobytu. Niestety – prognozy na 2020 rok były wyjątkowo pesymistyczne – według naszych wyliczeń dopiero 22 lipca sektor prywatny przestał pracować na wydatki państwa.

Dopiero 22 lipca przypada w 2020 r. dzień wolności sektora prywatnego

22 lipca 2020 ★ Komentarze komentarze: 1

Autor: **Mateusz Benedyk**

[Wersja PDF](#)

Rok 2020 jest wyjątkowo zły dla Polaków pracujących w sektorze prywatnym. Nie dość, że wielu z nich nie mogło normalnie świadczyć usług przez wiele tygodni z powodu koronawirusa, to dodatkowo rekordowo długo muszą pracować na rząd, zanim zaczną pracować na siebie i swoje rodziny. Dopiero 22 lipca przypada w tym roku dzień wolności sektora prywatnego – nasza miara tego, jak dużą część produktu wytworzonego przez sektor prywatny rząd zabiera w swoich wydatkach. Im wcześniej przypada ten dzień, tym szybciej w ciągu roku Polacy przestają pracować na rząd, a zaczynają pracować na własny rachunek. Niestety w tym roku dzień ten wypada ponad miesiąc później niż rok temu.

Jak liczymy?

Dzień wolności sektora prywatnego obliczamy na podstawie prognoz rządowych zawartych w aktualizacjach planów konwergencji – dokumentach wysyłanych co roku do władz unijnych, w których rząd prognozuje kształt polityki fiskalnej w najbliższych latach. Następnie nasze prognozy konfrontujemy z rzeczywistymi wydatkami publicznymi i danymi o produkcji, gdy pojawią się już odpowiednie dane statystyczne za rok miniony. Nasz wskaźnik ma dwie przewagi nad typowymi miarami wielkości rządu – jak np. udział wydatków publicznych w PKB.

Czytaj całość
na mises.pl

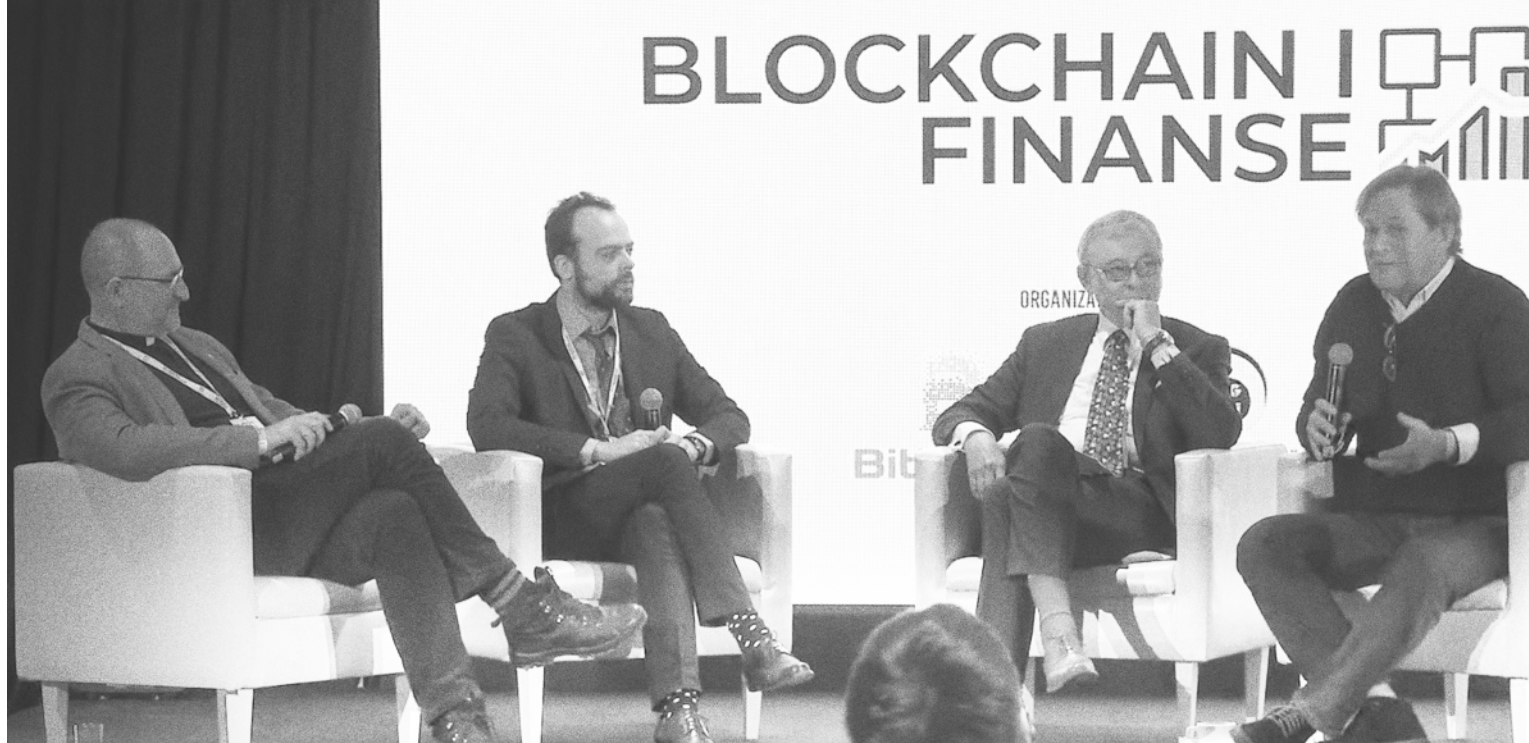

Instytut Misesa w mediach

Przedstawiciele Instytutu Misesa byli aktywni medialnie. Z uwagi na pandemię koronawirusa, zdecydowaną większość wystąpień stanowiły połączenia internetowe, niemniej jednak nie przeszkodziło to w dotarciu z naszymi ideami do kolejnych grup odbiorców.

Publikacje dra Arkadiusza Sieronia można było znaleźć na łamach Nowej Konfederacji oraz Obserwatora Finansowego, gdzie cyklicznie publikowały także inne osoby związane z Instytutem Misesa: jego założyciel dr hab. Mateusz Machaj oraz Członek Rady Naukowej, prof. Witold Kwaśnicki. Ponadto dr Sieroń udzielał komentarzy ekonomicznych dla **Telewizji Trwam**. Był także gościem podczas konferencji „**Blockchain i Finanse**” – jednej z niewielu, które odbyły się w trybie stacjonarnym.

Prezes Mikołaj Pisarski dbał o korzystny wizerunek Instytutu Misesa przede wszystkim w sieci jako gość na kanałach na YouTube takich jak: **Veto Media**, **Świat Rolnika**, będąc gościem redaktora Łukasza Warzecha, czy **AsbiroTV** występując jako gość Kamila Cebulskiego. Mikołaj, na przemian z Mateuszem Benedykiem, bywał również gościem popularnego kanału „**Nam zależy**”. Dodatkowo, audycji z udziałem Mikołaja Pisarskiego mogliśmy słuchać w radiu RDC podczas programów **Liberator**.

Instytut Misesa w mediach

Największą popularność zdobył artykuł Mateusza Benedyka. Można było przeczytać o nim na m.in.: **money.pl** czy **Forsalu**. Na **Wykopie** stał się hitem i przez długi czas nie schodził z jego głównej strony. Oprócz tego portale internetowe zainteresował projekt tarczy antykryzysowej, którą również opracował Dyrektor Generalny naszej Fundacji oraz akcja „**Ekonomia+**”, w ramach której naszym celem była edukacja ekonomiczna posłów.

Cyklicznie wzmiankowano o nas i naszych inicjatywach na poczytnym portalu internetowym „**Najwyższego Czasu!**” **nczas.com** oraz innych serwisach, takich jak **pch24.pl**.

gazetaprawna.pl   dziennik.pl

FORSAL.PL

Notowania   Biznes   Gospodarka   Świat   Finanse   Praca   Nieru...

GOSPODARKA > AKTUALNOŚCI

RAPORTY SPECJALNE: Szczepionka przeciw Covid-19   Tarcza antykryzysowa   Prognozy gospodarki

Zły czas dla sektora prywatnego. Musimy pracować na państwo ponad pół roku

22 lipca 2020, 15:26
Ten tekst przeczytasz w 2 minuty

Udostępnij na Facebooku   Udostępnij na Twitterze

money.pl

BIZNES MÓWI   GIEŁDA   WALUTY   GOSPODARKA   FIRMA   PODATKI   TWOJE FINANSE   PRACA

Strona główna > Podatki > Zawsze był w czerwcu, teraz będzie w lipcu. Na podatki pracujemy w tym roku aż o miesi...

22.07.2020 15:43   aktualizacja 22.07.2020 15:44

Zawsze był w czerwcu, teraz będzie w lipcu. Na podatki pracujemy w tym roku aż o miesiąc dłużej

9   Podziel się

Już za chwileczkę będziemy mogli świętować dzień wolności podatkowej sektora prywatnego. To symboliczna granica - od 22 lipca pracujemy na podatki, od tej daty zarabiamy już dla siebie. Do tej pory dzień wolności podatkowej wypadał w czerwcu, teraz aż o miesiąc dłużej pracujemy na daniny dla państwa. O ile oczywiście pracujemy w sektorze prywatnym.

wykop.pl   Wykopalisko 550   Hity   Mikroblog   Mój Wykop

3034   cofnij

Rok	Dzień wolności sektora prywatnego
2013	23 czerwca
2014	23 czerwca
2015	19 czerwca
2016	12 czerwca
2017	15 czerwca
2018	18 czerwca
2019	20 czerwca
2020	22 lipca

Dzień wolności podatkowej w tym roku. Zawsze był w czerwcu. Teraz 22 lipca.

@WujekRada wykop.pl   #gospodarka   #bekazpisu   #wybory   #neuropa   #ciekawostki   #4konserwy

Musimy pracować na państwo ponad pół roku... Dopiero 22 lipca przypada w tym roku dzień wolności sektora prywatnego – miara tego, jak dużą część produktu wytworzonego przez sektor prywatny rząd zabiera w swoich wydatkach. Rok 2020 jest wyjątkowo zły dla Polaków pracujących w sektorze prywatnym.

★ ulubiony   zgłoś

Zespół

Fundacja Instytut Edukacji Ekonomicznej im. Ludwiga von Misesa podzielona jest na działy i projekty. Każdy dział i projekt ma swojego szefa, który jest za niego odpowiedzialny.

Fundator

Mateusz Machaj

Dział Badawczo-Naukowy

Dyrektorzy

Paweł Kot

Dyrektor ds. Operacyjnych,
Redaktor Naczelny mises.pl

Marcin Serafin

Dyrektor Komunikacji i Marketingu

Karol Szczerbiński

Fundraising

Zarząd

Mikołaj Pisarski

Prezes Zarządu

Mateusz Benedyk

Członek Zarządu i Dyrektor Generalny

Stanisław Kwiatkowski

Członek Zarządu

Arkadiusz Sieroń

Członek Zarządu

Inni

Anna Gruhn

Wolna przedsiębiorczość

Marcin Zieliński

Wydawnictwo

Łukasz Jasiński

Wykładowca

Przemysław Rapka

Wykładowca

Jakub Wiśniewski

Wykładowca

Hubert Wejman

Zespół Komunikacji i Marketingu

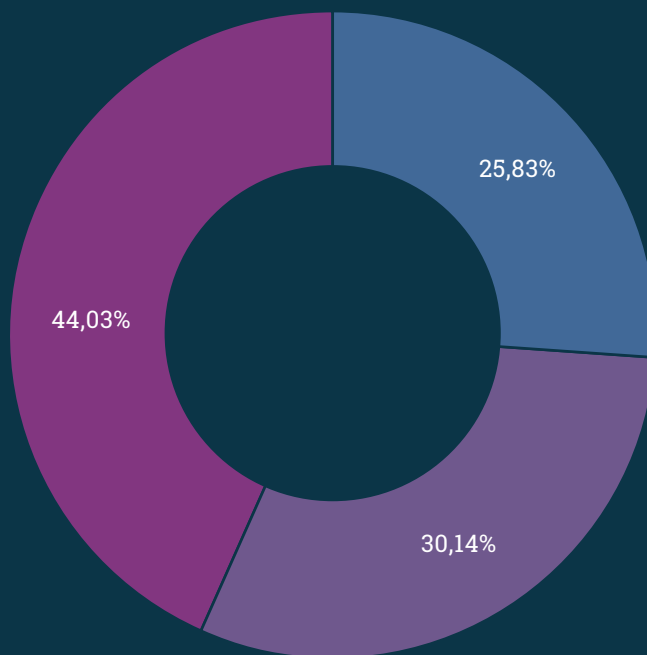
Przemysław Zboch

Materiały audiowizualne

Finanse

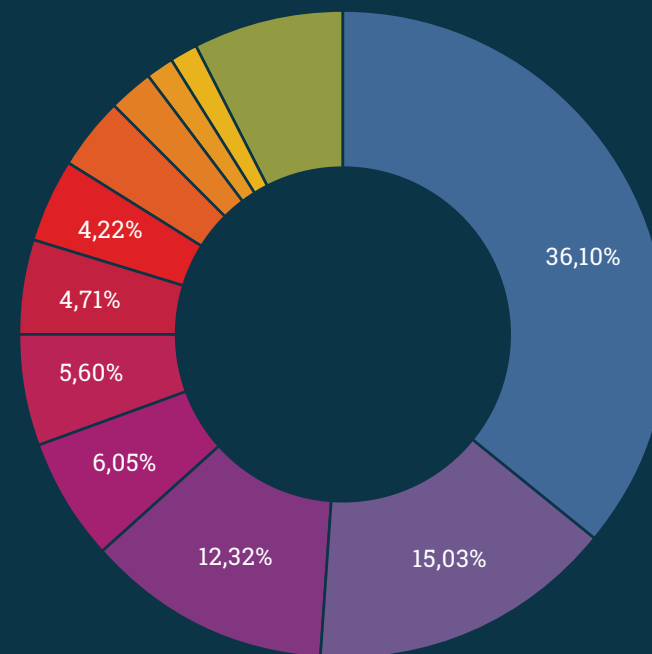
Pomimo trudnej sytuacji gospodarczej nasi darczyńcy okazali się wyjątkowo hojni i przekazali nam ok. **275 tys. zł** w darowiznach i odpisach 1% podatku. Tak ja ma to miejsce od wielu lat Instytut nie pobiera żadnych środków publicznych i nie zabiega o ich przyznanie. Dochody z darowizn uzupełniają przychody z działalności gospodarczej, które zapewniły ponad 43% całkowitych przychodów Instytutu.

Jednocześnie Instytut oszczędnie dysponuje środkami przekazanymi przez darczyńców i klientów. Koszty realizacji naszych projektów okazały się dużo niższe od przychodów Instytutu, dzięki czemu Fundacja zanotowała zysk w wysokości ponad 130 tysięcy złotych. Dzięki temu Instytut będzie przygotowany do intensyfikacji działań w roku 2021, kiedy na powrót (miejmy nadzieję) będą możliwe masowe działania stacjonarne.

Przychody

25,83%	Odpisy 1% podatku	126 864,40 zł
30,14%	Darowizny	148 001,13 zł
44,03%	Przychody wydawnictwa	216 241,00 zł

Wydatki

36,10%	Wydawnictwo	127 140,18 zł
15,03%	Komentarze i raporty	52 942,70 zł
12,32%	Komunikacja	43 373,84 zł
6,05%	Multimedia	21 310,32 zł
5,60%	Szkoła Ekonomicza	19 722,29 zł
4,71%	Mises.pl	16 582,00 zł
4,22%	Koszty administracyjne	14 868,84 zł
3,70%	IT	13 013,05 zł
2,04%	Grafiki	7 200,00 zł
1,50%	Fundraising	5 267,84 zł
1,44%	Zjazd Austriacki	5 078,66 zł
7,29%	Pozostałe	25 668,45 zł

Drodzy przyjaciele Instytutu Misesa!

Rok 2019/2020 był bardzo zły dla osób ceniących sobie instytucje rynkowe, dobrowolne transakcje i zdecentralizowane podejmowanie decyzji. Z dnia na dzień okazało się, że wszelkie konstytucyjne gwarancje naszych wolności są niewiele warte i politycy mogą jednym podpisem zniszczyć nagle dorobek wielu lat ciężkiej pracy i dostarczania wartościowych usług konsumentom. Zamiast pozwolenia obywatelkom i obywatelom na swobodne szacowanie ryzyka, jakie ich aktywność stwarza dla siebie i dla innych i odpowiednie dostosowywanie swojej działalności gospodarczej, rodzinnej czy towarzyskiej, postawiono na centralne planowanie na niespotykaną od PRL-u skalę.

Staraliśmy się punktować gospodarczą stronę szalonej polityki pieniężnej, fiskalnej i regulacyjnej, jaką zafundowali nam rządzący. Nasze teksty czy nasza Tarcza Antykryzysowa zyskały wiele czytelniczek i czytelników. Okazało się także, że nawet w tak trudnych chwilach cenicie sobie Państwo nasze działania i chcecie nabywać nasze książki, wspierać nas darowiznami i przekazywaniem jednego procenta podatku. Serdecznie za to dziękujemy i postaramy się wykorzystać te środki możliwie najlepiej do promocji bliskich nam idei w kolejnych latach.

Centralne planowanie nie tylko zniszczyło gospodarkę i odcięło źródła utrzymania setek tysięcy osób. Centralne planowanie nie uratowało też zdrowia Polek i Polaków. Najprawdopodobniej 31 grudnia 2020 r. Polskę będzie zamieszkiwać 100 tysięcy osób mniej niż 1 stycznia 2020 r. z powodu niespotykanej po II wojnie światowej wysokiej śmiertelności. Będziemy starali się ze wszystkich sił przekonywać, że te tragiczne wydarzenia to wynik braku wolności a odpowiedzialność na przyszłe kryzysy powinno być więcej odpowiedzialności w rękach jednostek, firm czy stowarzyszeń branżowych, a nie centralizacja decyzji wśród urzędników, którzy nawet przy najbardziej szczerych intencjach nie są w stanie działać tak sprawnie, elastycznie i innowacyjnie jak czynią to podmioty rynkowe.

Ufam, że włączycie się Państwo w te działania i razem cofniemy zalew złych rozwiązań i złych idei, które ciążyły nad nami przez poprzednie dwanaście miesięcy.

Z pozdrowieniami

Mateusz Benedyk

Dyrektor Generalny

Instytut Edukacji Ekonomicznej im. Ludwiga von Misesa

Fundacja Instytut Edukacji Ekonomicznej
im. Ludwiga von Misesa

pl. Strzelecki 20, 50-224 Wrocław

www.mises.pl

